

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

(ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ)

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Οικονομική μονάδα είναι ο συστηματικός συνδυασμός των συντελεστών της παραγωγής (φύση, εργασία, κεφάλαιο) με τον οποίο αποσκοπείται η παραγωγή αγαθών ή η προσφορά υπηρεσιών για την κάλυψη των ανθρώπινων αναγκών.

«Ανθρώπινη ανάγκη» είναι το δυσάρεστο αίσθημα μιας έλλειψης.

Ο άνθρωπος από την στιγμή που θα γεννηθεί και για να ζήσει, χρειάζεται διάφορα «αγαθά», όπως είναι το οξυγόνο για να αναπνέει, η τροφή, η κατοικία, η ενδυμασία, η ψυχαγωγία, η μόρφωση κ.α.

Τα «αγαθά» που χρειάζεται ο άνθρωπος για να ζήσει, άλλα υπάρχουν στη φύση ελεύθερα, όπως π.χ. το οξυγόνο, το νερό στην πηγή, το νερό της θάλασσας, το νερό της βροχής, η άμμος της θάλασσας και άλλα όχι.

Τα αγαθά λοιπόν που υπάρχουν «ελεύθερα» στη φύση, όπως τα προαναφερθέντα, ονομάζονται «ελεύθερα αγαθά» και με τα αγαθά αυτά δεν ασχολείται η οικονομική επιστήμη αλλά άλλες επιστήμες.

Η οικονομική επιστήμη ασχολείται με τα «Ανελεύθερα» ή «Οικονομικά αγαθά», δηλαδή με εκείνα τα οποία παρουσιάζουν μία «στενότητα» ή είναι λιγότερα από αυτά που ζητά ο άνθρωπος ή δεν υπάρχουν καθόλου.

Και αυτά είναι τα πλείστα των αγαθών, τα οποία χρειάζεται ο άνθρωπος για να ζήσει ή και να ευτυχήσει στη ζωή του. Αυτό το πρόβλημα καλείται να το λύσει η Οικονομική επιστήμη .

«Αγαθό» λέγοντας γενικά, εννοούμε κάθε «μέσο» θεραπείας μιας ανάγκης.

Παράδειγμα. Δεν έχω κινητό τηλέφωνο. Εδώ παρατηρούμε ότι από την έλλειψη του κινητού τηλεφώνου αισθάνομαι το «δυσάρεστο αίσθημα» αυτής της έλλειψης. Αυτή η έλλειψη μου δημιουργεί την «ανάγκη» της απόκτησης του κινητού τηλεφώνου.

Άρα, το δυσάρεστο αίσθημα της έλλειψης του κινητού τηλεφώνου, μου δημιουργεί την «ανάγκη» για την απόκτηση του κινητού τηλεφώνου. Αποκτώντας το κινητό τηλέφωνο, καλύπτω μία «ανάγκη» και καλύπτοντας μία «ανάγκη» κάνω τη ζωή μου πιο άνετη. Δηλαδή, όσο ο άνθρωπος καλύπτει τις «ανάγκες του», τόσο πιο ανετότερη γίνεται η ζωή του και έτσι, έχουμε πρόοδο στην κοινωνία. *Η κοινωνία όσο αναπτύσσεται τόσο οι «ανάγκες της» γίνονται πιο εκλεπτυσμένες και πολύπλοκες.*

Η κάθε επιχείρηση για να ιδρυθεί και να δράσει χρειάζεται «**Κεφάλαιο**» ή «**Περιουσία**».

Την «**Περιουσία**» κάθε επιχείρησης την παρακολουθεί η Λογιστική.

Έργο της Λογιστικής είναι η Περιουσία κάθε επιχείρησης ή οικονομικής μονάδας. Ακριβέστερα, την προσδιορίζει, την παρακολουθεί στις μεταβολές αυτής, προσδιορίζει το οικονομικό αποτέλεσμα αυτής για ορισμένη περίοδο, ελέγχει την ορθή καταγραφή των οικονομικών γεγονότων και εκδίδει οικονομικές καταστάσεις.

Οικονομική επιστήμη είναι το σύνολο των ενσυνείδητων ενεργειών, τις οποίες τα άτομα ή ομάδες ατόμων καταβάλλουν για την απόκτηση των «**μέσων**», τα οποία ικανοποιούν τις «**ανάγκες**» των ανθρώπων.

Η Οικονομική επιστήμη ανήκει στις Κοινωνικές επιστήμες και έχει για θέμα της την "Οικονομία". Ο άνθρωπος προσπαθεί να αποκτήσει «**αγαθά**» μέσω των οικονομικών μονάδων ή των **Επιχειρήσεων**. Εδώ γεννιέται η απορία τι είναι επιχείρηση;

Ορισμοί υπάρχουν πολλοί και συμφωνούν στο ότι τέσσερα τουλάχιστον στοιχεία απαρτίζουν την έννοια της επιχείρησης.

α. το στοιχείο της οργάνωσης (σε αντιδιαστολή προς την συμπτωματική προσπάθεια).

β. το στοιχείο της συναλλαγής (υπό την έννοια ότι η επιχείρηση παράγει και διαθέτει ένα αγαθό).

γ. το στοιχείο του κέρδους το οποίο είναι και ο τελικός αντικειμενικός σκοπός της, για χάρη του οποίου δημιουργείται και συνεχίζει να υπάρχει μία επιχείρηση.

Στις περισσότερες περιπτώσεις των επιχειρήσεων, το κέρδος έχει πραγματική χρηματική έκφραση, όπως εμφανίζεται σε όλες τις εμποροβιομηχανικές επιχειρήσεις κ.λπ. Οι επιχειρήσεις βραχυχρόνια επιδιώκουν το κέρδος, ενώ παράλληλα καλύπτουν μακροχρόνια ανάγκες της κοινωνίας.

δ. το στοιχείο κινδύνου. Η ανάληψη του επιχειρηματικού κινδύνου νομιμοποιεί την επιδίωξη του κέρδους, αφού κατά τη σύγχρονη αντίληψη, το βέβαιο κέρδος θεωρείται αθέμιτο.

Μετά από αυτά τα στοιχεία μπορούμε να πούμε ότι "**ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ είναι μια οργανωμένη προσπάθεια ανθρώπων, που αποβλέπει σε επαναληπτικά πραγματοποιούμενο κέρδος από συναλλαγές και στις περισσότερες περιπτώσεις προϋποθέτει την ανάληψη κινδύνου**".

Η Επιχείρηση δύναται να παραλληλιστεί, από άποψη ζωής και δράσης, με κάθε ζωντανό οργανισμό. Όπως κάθε ζωντανός οργανισμός αποτελείται από ένα σύνολο οργάνων και από την αρμονική λειτουργία τους εξαρτάται η ανάπτυξη και η διατήρηση στη ζωή, έτσι και η Επιχείρηση, κατά

πλάσμα του ζωντανού οργανισμού, αναλύεται σε διάφορα στοιχεία έμψυχα και άψυχα, τα οποία καλούμε όργανα και τα οποία δέον να τελούν σε ορθή μεταξύ τους αναλογία και να εναρμονίζονται κατά τα δέοντα.

Όπως ο κάθε ζωντανός οργανισμός παρουσιάζει «δικά του» φυσιολογικά γνωρίσματα, τα οποία διαφέρουν από εκείνα των άλλων ζωντανών οργανισμών, δηλαδή έχει το καθένα μια δική του «ιδιαιτερότητα», έτσι ακριβώς και κάθε επιχείρηση παρουσιάζει «ιδιαιτερότητα» σε σχέση με κάθε άλλη ακόμα και του ίδιου κλάδου, τόσο από άποψη οργανικής σύνθεσης, όσο και από άποψη λειτουργικής διάρθρωσης. Μετά από αυτά, είναι κατανοητό το γιατί δεν μπορεί να τεθούν τυπικοί και ομοιόμορφοι κανόνες οργάνωσης για όλες τις επιχειρήσεις, αλλά πρέπει η κάθε μία να εξετάζεται με βάση την «ιδιαιτεροτήτά της».

Η σύγχρονη οργάνωση των επιχειρήσεων ασχολείται με την οργάνωση των λειτουργιών και αρμοδιοτήτων της. Ανεξάρτητα όμως, από τις λειτουργίες ή αρμοδιότητες της επιχείρησης, η ευθύνη εξακολουθεί να βαρύνει τον επιχειρηματία, ο οποίος παραμένει στο ακέραιο φορέας του επιχειρηματικού κινδύνου και βαρύνεται με την ευθύνη κάθε απόφασης, που έχει σημασία για τη ζωή της επιχείρησης.

Οι λειτουργίες ή αρμοδιότητες κάθε επιχείρησης ποικίλλουν ανάλογα με τη φύση της επιχείρησης. Βασικά όμως, συναντάμε τις εξής 5 λειτουργικές περιοχές αρμοδιοτήτων.

1. Χρηματοοικονομική λειτουργία

Έργο αυτής της λειτουργίας είναι η ανεύρεση, συγκέντρωση, διαχείριση, εξυπηρέτηση κεφαλαίων και η σε κατάλληλο χρόνο επιστροφή αυτών.

Πρόκειται για βασική λειτουργία η οποία αρχίζει με την ίδρυση της επιχείρησης και πριν από κάθε άλλη λειτουργία.

2. Λειτουργία του Εφοδιασμού

Έργο αυτής της λειτουργίας είναι η εξέταση των προσφορών των προμηθευτών για την ποιότητα, τις τιμές, τους όρους πληρωμής και τον χρόνο παράδοσης, ώστε να προτιμηθεί εκείνος ο οποίος προσφέρει το επιθυμητό είδος με τους ευνοϊκότερους όρους.

3. Η Τεχνικοπαραγωγική λειτουργία

Η λειτουργία αυτή υπάρχει σε επιχειρήσεις μετασχηματισμού υλών σε προϊόντα τελικής κατανάλωσης ή περαιτέρω επεξεργασίας ή κατεργασίας – πρόκειται βασικά για βιοτεχνικές ή βιομηχανικές επιχειρήσεις.

Η λειτουργία αυτή αναφέρεται στην οργάνωση όλων των πάγιων στοιχείων, του παραγόμενου προϊόντος καθώς και στην οργάνωση της παρεχόμενης εργασίας.

4. Η λειτουργία Διάθεσης

Το έργο και η σημασία της λειτουργίας αυτής είναι σημαντική στη σημερινή εποχή όπου για κάθε προϊόν η προσφορά είναι μεγαλύτερη της ζήτησης, με αποτέλεσμα να μπορεί να επιβιώσει εκείνη η επιχείρηση η οποία μπορεί να προσφέρει ορισμένα προϊόντα σε συγκεκριμένο χρόνο και τόπο και στην ορθή τιμή.

Σκοπός της λειτουργίας αυτής είναι η πώληση όσο το δυνατόν περισσότερων προϊόντων με τους καλύτερους όρους, προκειμένου η επιχείρηση να επιτύχει το μεγαλύτερο δυνατό κέρδος.

5. Η Διοικητική – Λογιστική λειτουργία

Έργο της λειτουργίας αυτής είναι: α) η πρόβλεψη, β) η οργάνωση, γ) η διεύθυνση, δ) ο συντονισμός και ε) ο έλεγχος.

Η λειτουργία αυτή δεν έχει δικό της τομέα, αλλά αφορά και αναφέρεται σε όλες τις λειτουργίες της επιχείρησης. Για να επιτευχθεί το έργο της, βασίζεται σε στατιστικά και λογιστικά στοιχεία. Ειδικότερα για τα λογιστικά στοιχεία πρέπει να περιλαμβάνει: α) τη Γενική Λογιστική β) την Αναλυτική Λογιστική (τα κόστη) γ) τους Προϋπολογισμούς και Απολογισμούς και δ) τον Προϋπολογιστικό έλεγχο.

Ολοκληρώνοντας τα γενικά περί επιχείρησης, μπορούμε να πούμε ότι: η επιχείρηση επιζητεί και παράγει κέρδη μόνο αν εκπληρώνει τον πρωταρχικό της σκοπό. Αυτός είναι: Να δίνει προϊόντα ή/και υπηρεσίες σε ορισμένο χρόνο και προσορισμό, στην απαιτούμενη ποσότητα, στη ζητούμενη στιγμή και στην ορθή τιμή. Παράλληλα όμως, με τον πρωταρχικό της σκοπό υπάρχουν και άλλοι αντικειμενικοί σκοποί, οι οποίοι είναι προσωπικοί και κοινωνικοί, τους οποίους τα άτομα και οι ομάδες προσπαθούν να επιτύχουν. Οι προσωπικοί αντικειμενικοί σκοποί αφορούν εκείνους οι οποίοι είναι στενά συνδεδεμένοι με την επιχείρηση, δηλαδή οι εργαζόμενοι σ' αυτή, οι ιδιοκτήτες και οι προμηθευτές. Οι κοινωνικοί σκοποί αφορούν τις ευρύτερες οικονομικές και ηθικές αξίες, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την αρμονία και ευημερία της κοινωνίας.

Η κάθε επιχείρηση επιδιώκει βραχυχρόνια το κέρδος αλλά μακροχρόνια το όφελος και την πρόοδο της κοινωνίας, εφαρμόζοντας την «Οικονομική Αρχή».

1.2.α. Η Οικονομική Αρχή

Η «Οικονομική Αρχή» είναι ένας από τους νόμους της οικονομικής επιστήμης και αναφέρεται στην «επίτευξη του μεγίστου αποτελέσματος δια της ελαχίστης θυσίας» (κόπου, χρόνου, χρήματος).

1.2.β. Η Αποτελεσματικότητα

«Αποτελεσματικότητα» είναι η σχέση μεταξύ διατεθέντων μέσων και επιτευχθέντος αποτελέσματος, δηλαδή είναι:

<u>Απόδοση</u> ή	<u>Αποτέλεσμα</u> ή	<u>Επίτευγμα</u> ή	130 ή 30%
Δαπάνη	Θυσία	Ανάλωση	100

Με βάση την «**Αποτελεσματικότητα**» κάθε επιχείρησης, ορίζεται και η αξία της επιχείρησης.

Οι επιχειρήσεις, ανάλογα με τους ιδιοκτήτες τους διακρίνονται σε:

α. **Ιδιωτικές**, όταν ανήκουν σε ένα ή περισσότερα φυσικά πρόσωπα. Αν ανήκουν σε ένα λέγονται ατομικές, αν ανήκουν σε πολλά λέγονται εταιρικές. Οι εταιρικές επιχειρήσεις λέγονται και εταιρείες, οι οποίες διακρίνονται σε ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες, συμμετοχικές (αφανείς), εταιρείες περιορισμένης ευθύνης, ανώνυμες εταιρείες, συνεταιρισμούς.

β. **Δημόσιες**, όταν ιδιοκτήτης είναι εξ ολοκλήρου το κράτος, ή Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.). Με το πέρασμα των ετών, τα νέα οικονομικά δρώμενα απαιτούν την όλη και μικρότερη συμμετοχή του Κράτους στις επιχειρήσεις (βλέπε Δ.Ε.Κ.Ο.).

γ. **Μεικτές**, όταν ιδιοκτήτης είναι το κράτος και ιδιώτες και τέτοιες είναι σήμερα π.χ. ο Ο.Τ.Ε. κ.α.

Όλες οι επιχειρήσεις (ιδιωτικές, κρατικές και μεικτές) ανάλογα με τον σκοπό τους διακρίνονται σε:

α. **Κερδοσκοπικές ή ποριστικές**, είναι εκείνες οι οποίες αποβλέπουν σε κέρδος, π.χ. όλες οι εμπορικές επιχειρήσεις.

β. **Κτητικές**, είναι εκείνες οι οποίες αποβλέπουν σε κέρδος, το οποίο όμως δεν περιέρχεται στους ιδιοκτήτες τους, αλλά μένει σ' αυτές για βελτίωση ή επέκταση, π.χ. Συνεταιρισμοί, Ποδοσφαιρικές Ανώνυμες Εταιρείες κ.α.

γ. **Εξισωτικές**, είναι εκείνες οι οποίες δεν αποβλέπουν σε κέρδος, αλλά επιδιώκουν να επιτύχουν όσο γίνεται καλύτερα το σκοπό τους με τα «ορισμένα μέσα», π.χ. ένα κρατικό νοσοκομείο (ενώ το ιδιωτικό νοσοκομείο, δηλαδή η κλινική ανήκει στην (α) περίπτωση των κερδοσκοπικών ή ποριστικών επιχειρήσεων) και τέτοιες είναι: οι Δήμοι, οι κοινότητες, τα επιμελητήρια, τα Κοινωφελή Ιδρύματα κ.α.

Άλλη διάκριση των επιχειρήσεων είναι ανάλογα με το μέγεθός τους. Εδώ οι διακρίσεις είναι τρεις. Μικρές, μεσαίες, μεγάλες. Τα κριτήρια της κατάταξης διαφέρουν από χώρα σε χώρα (άλλο εννοούμε σήμερα μεγάλη επιχείρηση στην Αμερική και άλλο εννοούμε σήμερα μεγάλη επιχείρηση στην Ελλάδα) και από χρόνο σε χρόνο (άλλο εννοούσαμε προπολεμικά, μεγάλη ελληνική επιχείρηση και άλλο εννοούμε σήμερα μεγάλη ελληνική επιχείρηση).

Πάντως, βασικά κριτήρια κατάταξης σε μία από τις τρεις κατηγορίες είναι:

α. Η ποσότητα των κεφαλαίων τα οποία διαθέτει.

β. Η έκτασή της (δηλαδή τοπική, ενός νομού, εθνική ή πολυεθνική).

γ. Η ποσότητα της παραγωγής της.

Άλλη διάκριση των επιχειρήσεων είναι ανάλογα με το αντικείμενο των εργασιών. Εδώ έχουμε πάλι τρεις διακρίσεις:

α) **Πρωτογενείς.** Είναι εκείνες οι οποίες έχουν ως αντικείμενο εργασιών τους την απόσπαση ή συλλογή αγαθών από τη φύση, χωρίς παραπέρα επεξεργασία αυτών, όπως είναι π.χ. οι μεταλλευτικές επιχειρήσεις, οι δασοκομικές επιχειρήσεις, οι αλιευτικές επιχειρήσεις κ.α.

β) **Δευτερογενείς.** Είναι εκείνες οι οποίες έχουν ως αντικείμενο εργασιών τους τον «μετασχηματισμό» των αγαθών από τη μορφή «άλφα», στη μορφή «βήτα». Τέτοιες είναι όλες οι οικοτεχνικές, βιοτεχνικές και βιομηχανικές επιχειρήσεις.

γ) **Τριτογενείς.** Είναι εκείνες οι οποίες έχουν ως αντικείμενο εργασιών τους την προσφορά των υπηρεσιών τους (όπως είναι οι τραπεζικές, οι εμπορικές, οι ασφαλιστικές, οι μεταφορικές επιχειρήσεις κ.α.) και όχι την «παραγωγή» ή τον «μετασχηματισμό» των αγαθών. Διευκρινιστικά, μπορούμε να πούμε εδώ ότι δεν είναι αναγκαίο κάθε επιχείρηση να ανήκει μόνο σε μία από τις παραπάνω τρεις περιπτώσεις. Μπορεί να ανήκει και στις τρεις περιπτώσεις.

Η κάθε επιχείρηση για να παράγει αγαθά ή για να προσφέρει υπηρεσίες, χρησιμοποιεί διάφορα «μέσα». Τα μέσα αυτά στην οικονομική επιστήμη ονομάζονται «Συντελεστές παραγωγής». Οι συντελεστές παραγωγής είναι τουλάχιστον τρεις:

α. **Εργασία:** Λέγοντας εργασία εννοούμε τους εργαζόμενους στην επιχείρηση, σωματικά ή πνευματικά ή και τα δύο, με τη θέλησή τους και με αμοιβή.

β. **Το Κεφάλαιο:** Λέγοντας κεφάλαιο ή περιουσία εννοούμε τα πάσης φύσης χρηματοοικονομικά μέσα της επιχείρησης.

γ. **Τη Φύση:** Λέγοντας φύση εννοούμε το συγκεκριμένο σημείο του εδάφους, όπου η επιχείρηση βρίσκεται και δρα.

Από τους παραπάνω τρεις συντελεστές, ο πρώτος, δηλαδή η εργασία είναι **πρωτογενής** συντελεστής, ενώ οι άλλοι δύο είναι **δευτερογενείς** συντελεστές.

Στους «**Συντελεστές**» της παραγωγής όπως προείπαμε υπάγεται και το Κεφάλαιο. Αυτός ο συντελεστής της παραγωγής κάθε επιχείρησης στη λογιστική ονομάζεται «**Περιουσία**».

Περιουσία είναι το σύνολο των συγκεκριμένων αγαθών στα οποία επενδύεται το Κεφάλαιο της επιχείρησης, ενώ **Κεφάλαιο** είναι το **χρηματικό ποσό** με το οποίο δύναται η επιχείρηση να αποκτά ορισμένα αγαθά. Με άλλα λόγια, περιουσία είναι το σύνολο των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων της επιχείρησης, αποτιμημένων σε ορισμένη στιγμή και ορισμένη χρηματική μονάδα.

Η περιουσία κάθε επιχείρησης αφορά την επιχείρηση και όχι τον επιχειρηματία. Με άλλα λόγια, την επιχείρηση από **λογιστικής πλευράς**, την εκλαμβάνουμε σαν «**αυτοβιώσιμη**» **μονάδα άσχετη από τον επιχειρηματία.**

Την περιουσία κάθε επιχείρησης καθώς και το σύνολο των υποχρεώσεών της τα παρακολουθεί η **ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ**. Συνεπώς, **αντικείμενο εργασιών και σκοπός της Λογιστικής είναι η παρακολούθηση, καταγραφή, αξιολόγηση και ανάλυση του συνόλου των οικονομικών δρώμενων κάθε οικονομικής μονάδας.**

1.3. Το κύκλωμα των αγαθών

Το κύκλωμα των αγαθών στηρίζεται στο σκεπτικό ότι το αντικείμενο γίνεται χρήμα και στη συνέχεια το χρήμα γίνεται πράγμα, δηλαδή έχουμε την πορεία:

Πράγμα — Χρήμα — Πράγμα

Κατά το σκεπτικό αυτό, δεν μετράμε μόνο πόσα χρήματα δώσαμε και πόσα χρήματα πήραμε από την αγορά και πώληση ενός αγαθού αλλά πόσα χρήματα μένουν **μετά** την επανάκτηση του αγαθού.

Παράδειγμα: Έδωσα 1.000 € και αγόρασα ένα αγαθό, το οποίο στη συνέχεια επωλήθη 1.500 € και για την επανάκτηση του πωληθέντος αγαθού χρειάζομαι 1.300 €. Εδώ, το κέρδος είναι 200 €.

Έσοδο μείον τιμή αντικατάστασης ή επανάκτησης = Αποτέλεσμα

Μετά από τα παραπάνω φαίνεται η επίπτωση που υπάρχει στα αποτελέσματα, στην περιουσία και στις συνολικές υποχρεώσεις της επιχείρησης, τα οποία εμφανίζονται στον Ισολογισμό της.

Η Λογιστική

Λογιστική είναι η επιστήμη της καταχώρησης και της ταξινόμησης των συναλλαγών και γεγονότων της επιχείρησης, κυρίως χρηματοοικονομικού χαρακτήρα, και η τεχνική της κατάρτισης ουσιωδών συνθέσεων, αναλύσεων και διερεύνησης αυτών των συναλλαγών και γεγονότων και της μεταβίβασης των αποτελεσμάτων στα πρόσωπα που λαμβάνουν αποφάσεις ή προβαίνουν σε εκτιμήσεις.

Δηλαδή Λογιστική είναι ο τομέας της οικονομικής επιστήμης που ασχολείται με τη συγκέντρωση, καταγραφή, μέτρηση, συσχέτιση και παρουσίαση πληροφοριών χρηματοοικονομικής φύσης για ενημέρωση όλων των ενδιαφερομένων. Γι' αυτό, βοηθάει τη λειτουργία των οικονομικών μονάδων και διευκολύνει ορισμένα λειτουργήματα κοινωνικής σημασίας (εθνικοί λογαριασμοί, στατιστική, αγορανομία κ.α.).

Σκοποί της Λογιστικής είναι:

- α. Ο προσδιορισμός της περιουσίας μιας επιχείρησης.
- β. Η παρακολούθηση των μεταβολών της περιουσίας αυτής.
- γ. Ο έλεγχος για την πρόληψη ή ανακάλυψη λαθών ή καταχρήσεων.
- δ. Ο προσδιορισμός του οικονομικού αποτελέσματος για ορισμένη χρονική περίοδο, και
- ε. Η συγκέντρωση και ταξινόμηση των οικονομικών και στατιστικών στοιχείων, για τη λήψη ορθής απόφασης από τη διοίκηση της επιχείρησης.

Το αντικείμενο της λογιστικής είναι η περιουσία κάθε επιχείρησης και όχι του επιχειρηματία, είτε σε δεδομένη στιγμή είτε κατά την εξέλιξη των γεγονότων.

Η Λογιστική, για να πετύχει τους σκοπούς της, χρησιμοποιεί σαν υλικά μέσα αυτής, τα πάσης φύσεως «έγγραφα». Τα κύρια μέσα της λογιστικής έκφρασης είναι: Ο Ισολογισμός, η Απογραφή, ο Λογαριασμός, το Ημερολόγιο, το Καθολικό, η κατάσταση των Αποτελεσμάτων Χρήσης κ.α.

Η Λογιστική μπορούμε να πούμε είναι σε κάθε επιχείρηση, ότι είναι η πυξίδα σε κάθε πλοίο.

Η Λογιστική υπερβαίνει τα όρια της «επιχείρησης» ή «οικονομικής μονάδας», επειδή αφορά και οργανισμούς οι οποίοι δεν αποβλέπουν στο κέρδος. Άρα, η Λογιστική είναι χρήσιμη όχι μόνο στην επιχείρηση, αλλά και στην κυβέρνηση, στους συλλόγους, στα συνδικαλιστικά σωματεία, στα φιλανθρωπικά ιδρύματα κ.α.

Συνεπώς, η εφαρμογή της Λογιστικής είναι πολύ εκτεταμένη και αφορά κάθε δραστηριότητα του ατόμου, της οικογένειας, των οικονομικών επιχειρήσεων, των ελευθέρων επαγγελματιών, των επιχειρήσεων κοινής ωφελείας, του κράτους, των κρατικών και ημι-κρατικών επιχειρήσεων κ.α.

Η κατά τα τελευταία έτη ανάπτυξη της, από απλή τεχνική σε επιστήμη, συνδέεται πολύ στενά με την εξέλιξη των επιχειρήσεων και των οικονομικών μονάδων.

Η Λογιστική ως επιστήμη, όπως και όλες οι άλλες επιστήμες, συνεργάζεται με άλλες επιστήμες, όπως είναι η οικονομική, η πληροφορική, τα μαθηματικά, η οργάνωση και διοίκηση των επιχειρήσεων, από τις οποίες δανείζεται αλλά και δανείζει στοιχεία για τον εμπλουτισμό και την πρόοδο αυτών.

1.5. Διακρίσεις της Λογιστικής

Η Λογιστική διακρίνεται βασικά στην Λογιστική του **Δημοσίου τομέα** και του **Ιδιωτικού τομέα**.

Το **Δημόσιο Λογιστικό** έχει σαν αντικείμενο εργασιών του τα έσοδα και τα έξοδα του Κράτους, των Δήμων, των Κοινοτήτων και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.).

Επίσης, η Δημόσια Λογιστική αφορά και τους «Εθνικούς Λογαριασμούς» οι οποίοι είναι: ένας μηχανισμός κατά τον οποίο καταγράφονται με διπλογραφικό τρόπο οι συναλλαγές μιας οικονομίας μέσα σε ορισμένη περίοδο (από 01/01/2002 αποκλειστικά 12 μήνες).

Οι Εθνικοί Λογαριασμοί διακρίνονται:

α. Σ' εκείνους οι οποίοι αναφέρονται στο **παρελθόν**, δηλαδή στην οικονομική εξέλιξη η οποία διαμορφώθηκε, σε μια σειρά ετών, κατά τρόπο συστηματικό και κατανοητό.

β. Σ' εκείνους οι οποίοι αναφέρονται στο **μέλλον**, δηλαδή την στο εγγύς ή απώτερο μέλλον οικονομική εξέλιξη που πρόκειται να διαμορφωθεί. Η κατηγορία αυτή των λογαριασμών ονομάζεται εθνικός Προϋπολογισμός.

Η Ιδιωτική Λογιστική έχει σαν αντικείμενο εργασιών την περιουσία και τα οικονομικά θέματα κάθε ιδιωτικής επιχείρησης ατομικής ή εταιρικής μορφής. Η Ιδιωτική Λογιστική υποδιαιρείται στις εξής κύριες κατηγορίες:

α. Στις Γενικές Αρχές της Λογιστικής.

β. Στους επί μέρους κλάδους αυτής (Λογιστική Αωνόμων Εταιρειών, Ε.Π.Ε., Ο.Ε., Ε.Ε., Συνεταιρισμών κ.α.).

γ. Στη Λογιστική Κόστους.

δ. Στη Φοροτεχνική Λογιστική.

ε. Στην Ελεγκτική.

στ. Στη Διοικητική Λογιστική

ζ. Στην Οικονομική Λογιστική

Οι Γενικές Αρχές Λογιστικής αναφέρουν και περιγράφουν τις «Αρχές», και τους «Κανόνες» καθώς και τις «Διαδικασίες» που εφαρμόζονται σε όλες γενικά τις ιδιωτικές επιχειρήσεις.

Στους επί μέρους κλάδους εφαρμόζονται ειδικές γνώσεις της λογιστικής, οι οποίες είναι επέκταση των γενικών αρχών της Λογιστικής και αυτές είναι: η Εμπορική Λογιστική, η Βιομηχανική Λογιστική, η Τραπεζική Λογιστική, η Ναυτιλιακή Λογιστική, η Λογιστική Συνεταιρισμών κ.α.

Παράδειγμα: Στις Η.Π.Α., όπου υπάρχουν Ιδιωτικά Πανεπιστήμια υπάρχει και «Ιδιωτική Λογιστική Πανεπιστημίων», για την παρακολούθηση της περιουσίας και του αποτελέσματος κάθε έτους των Ιδιωτικών Πανεπιστημίων. Δηλαδή, οι επιμέρους κλάδοι δημιουργούνται ανάλογα με τον τομέα τον οποίο παρακολουθεί η Ιδιωτική Λογιστική.

Η Λογιστική Κόστους αφορά τις ειδικές γνώσεις για τον προσδιορισμό του κόστους του παραγομένου ή προσφερομένου αγαθού. Επίσης, δίνει πληροφορίες και στοιχεία στη Διοίκηση, για τον σχεδιασμό, προϋπολογισμό και τον απολογιστικό έλεγχο από τη δράση της επιχείρησης.

Η Φοροτεχνική Λογιστική αφορά τις ειδικές γνώσεις για την εφαρμογή της Φορολογικής Νομοθεσίας.

Η Ελεγκτική αφορά τις ειδικές γνώσεις για τον έλεγχο των λογιστικών εγγραφών και διαδικασιών, για την ανακάλυψη λαθών ή καταχρήσεων (εσωτερικός έλεγχος) από τους ειδικούς εμπειρογνώμονες (εξωτερικοί έλεγχοι).

Η Διοικητική Λογιστική (Management Accounting) αφορά την «πληροφόρηση» που προσφέρεται μέσω διαφόρων «οικονομικών καταστάσεων» στη Διοίκηση της επιχείρησης, κατά το χρόνο της λειτουργίας αυτής, για τη λήψη της καλύτερης απόφασης στα εξής 3 βασικά ερωτήματα:

α. Μέτρο απόδοσης.

«Πόσο καλά τα καταφέρνω;».

β. Προσοχή! – κατεύθυνση ερωτήσεων.

«Με ποια προβλήματα θα πρέπει να ασχοληθώ;».

γ. Πρόβλημα – επίλυση ερωτημάτων.

«Από τους διαφόρους τρόπους που μπορεί να γίνει η εργασία, ποιος είναι ο καλύτερος;».

Η Χρηματοοικονομική ή Γενική Λογιστική (Financial Accounting). Είναι εκείνος ο τομέας της Λογιστικής, ο οποίος ασχολείται με την κατάρτιση οικονομικών (χρηματοδοτικών) εκθέσεων, οι οποίες παρέχουν πληροφορίες στους επενδυτές, τις τράπεζες και άλλους ενδιαφερομένους εξωτερικούς πιο πολύ παράγοντες.

Μια ουσιώδης διαφορά μεταξύ της «Διοικητικής Λογιστικής» και της «Γενικής Λογιστικής» είναι ότι η πρώτη δεν διέπεται, κατ' ανάγκη, από «γενικά παραδεγμένες Αρχές», οι οποίες έχουν μεγάλη σημασία για τη δεύτερη περίπτωση.

Τα κριτήρια της «Διοικητικής Λογιστικής» είναι τα ίδια με τη «Γενική Λογιστική», δηλαδή η χρησιμότητα, η αντικειμενικότητα και η εφικτότητα.

Ενεργητικό – Πραγματικό Παθητικό (ή Ξένα Κεφάλαια ή Υποχρεώσεις προς Τρίτους)– Καθαρή Περιουσία (ή Καθαρή Θέση ή Ίδια Κεφάλαια)

Η περιουσία και οι συνολικές υποχρεώσεις μιας επιχείρησης, από λογιστική άποψη, έχει τρεις διακρίσεις, ήτοι:

α. Το Ενεργητικό

β. Το Πραγματικό Παθητικό (ή Ξένα Κεφάλαια ή Υποχρεώσεις προς Τρίτους)

γ. Την Καθαρή Περιουσία (ή Καθαρή Θέση ή Ίδια Κεφάλαια)

Ενεργητικό: Είναι το σύνολο των αγαθών, των δικαιωμάτων και απαιτήσεων αυτής, δηλαδή περιλαμβάνει όλα τα οικονομικά μέσα, με τα οποία δρα η επιχείρηση για να επιτύχει τον σκοπό της.

Πραγματικό Παθητικό: Είναι το σύνολο των υποχρεώσεων αυτής προς τρίτους.

Καθαρή Περιουσία: Είναι το σύνολο των υποχρεώσεων της επιχείρησης προς τους συνιδιοκτήτες. Η διαφορά μεταξύ Ενεργητικού και Πραγματικού Παθητικού είναι η Καθαρή Περιουσία, δηλαδή $E. - Π.Π. = Κ.Π.$ Επίσης, το άθροισμα των Ιδίων Κεφαλαίων και του Πραγματικού Παθητικού απαρτίζει το συνολικό Παθητικό.

Το Ενεργητικό της επιχείρησης είναι πάντοτε ίσο με το Πραγματικό Παθητικό και την Καθαρή Περιουσία αυτής. Τούτο συμβαίνει επειδή, ότι έχει η επιχείρηση (Ενεργητικό) ανήκει σε τρίτους και τον επιχειρηματία.

Παράδειγμα: Μία επιχείρηση έχει εμπορεύματα αξίας 1.000 ευρώ, αλλά οφείλει σε γραμμάτια (πληρωτέα) 600 ευρώ. Εδώ, το Ενεργητικό είναι 1.000 ευρώ, το Πραγματικό Παθητικό είναι 600 ευρώ, και η Καθαρή Περιουσία 400 ευρώ, δηλαδή $E. - Π.Π. = Κ.Π. \Leftrightarrow 1.000 - 600 = 400$

Κανόνας: Για να βρούμε την Καθαρή Περιουσία μιας επιχείρησης αφαιρούμε από το σύνολο του Ενεργητικού το σύνολο του Πραγματικού Παθητικού.

Εάν η επιχείρηση δεν έχει καμία υποχρέωση προς τρίτους, τότε το Πραγματικό Παθητικό της θα είναι μηδέν και συνεπώς η Καθαρή Περιουσία θα είναι ίση με το Ενεργητικό της. Εάν η επιχείρηση οφείλει όσα είναι το ενεργητικό της, τότε δεν έχει Καθαρή Περιουσία.

Παράδειγμα: Ένας δανείζεται 100.000 ευρώ και δημιουργεί μία επιχείρηση. Αυτή η επιχείρηση έχει Ενεργητικό ίσο με το Πραγματικό Παθητικό της και επομένως δεν υπάρχει Καθαρή περιουσία.

Η Βασική Λογιστική Ισότητα: $E. = Π.Π. + Κ.Π.$

Το γεγονός ότι το Ενεργητικό (δηλαδή το σύνολο των αγαθών, των δικαιωμάτων και των απαιτήσεων της επιχείρησης) ισούται πάντοτε με το Πραγματικό Παθητικό και την Καθαρή Περιουσία (δηλαδή, τις υποχρεώσεις προς τους τρίτους και τον επιχειρηματία) **Είναι η Βασική Αρχή όλης της Θεωρίας και της Πρακτικής της Λογιστικής.**

Με βάση την παραπάνω Λογιστική Αρχή, όλες οι οικονομικές πράξεις της επιχείρησης γράφονται και καταχωρούνται με τέτοιους όρους και τρόπους, ώστε να φαίνεται το διπλό αποτέλεσμα τους, στο Ενεργητικό και στο Παθητικό.

Παράδειγμα: στις 10/07/η, μία επιχείρηση έχει εμπορεύματα αξίας 1.000 ευρώ, αλλά οφείλει σε Γραμμάτια (πληρωτέα) 600 ευρώ. Εδώ, θα εμφανίσουμε την περιουσιακή κατάσταση αυτής ως εξής:

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ στις 10/07/η			
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Εμπορεύματα	1.000	Ίδια Κεφάλαια	$1.000 - 600 = 400$
		Γραμμάτια πληρωτέα	600
Σύνολο		Σύνολο ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	1.000	(Π.Π. + Κ.Π.)	1.000

Η ισότητα $E. = Π.Π. + Κ.Π.$ παρουσιάζει την οικονομική κατάσταση σε μια ορισμένη στιγμή (για παράδειγμα, 10/07/η).

Κατάταξη λογαριασμών σε Γενικές Ομάδες

Όλοι οι λογαριασμοί του Ισολογισμού ανήκουν σε λογαριασμούς του Ενεργητικού, του Πραγματικού Παθητικού και της Καθαρής Περιουσίας.

Οι Λογαριασμοί του Ενεργητικού υποδιαιρούνται στις παρακάτω τρεις κατηγορίες, με κριτήρια την ταχύτητα και την ευκολία ρευστοποίησης αυτών σε χρήμα ή όπως λέγεται «**βάσει της ταχύτητας ρευστοποίησης αυτών**» δηλαδή, **όσο γρηγορότερα ρευστοποιούνται σε χρήμα, τόσο η κυκλοφοριακή ταχύτητα αυξάνεται:**

I. Πάγιο Ενεργητικό: Εδώ υπάγονται όλα εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έχει η επιχείρηση **όχι για μεταπώληση** αλλά για τη λειτουργία της. Τέτοια στοιχεία είναι, το ιδιόκτητο οίκημα όπου στεγάζει τα γραφεία της, τα αυτοκίνητα που έχει για την λειτουργία της, τα έπιπλα, οι μηχανές γραφείου κ.α.

II. Κυκλοφορούν Ενεργητικό: Εδώ υπάγονται εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία προορίζονται για μεταπώληση, π.χ. τα εμπορεύματα που έχει η επιχείρηση για πώληση ή για μετασχηματισμό όπως είναι οι πρώτες ύλες σε μία βιομηχανία προς μετασχηματισμό τους σε «έτοιμα προϊόντα», τα οποία πωλούμενα θα μετατραπούν σε χρήμα. Συνήθως, η μετατροπή των κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων, σε χρήμα γίνεται σε χρονικό διάστημα κάτω του ενός έτους. Τα πιο γνωστά από τα κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία είναι: Τα εμπορεύματα, οι πρώτες ύλες, οι απαιτήσεις, οι πελάτες, οι χρεώστες, τα Γραμμάτια Εισπρακτέα κ.α.

III. Διαθέσιμο Ενεργητικό: Εδώ υπάγονται τα περιουσιακά στοιχεία τα οποία είναι απολύτως ρευστά χρήματα ή τα παρόμοια αυτών, όπως είναι τα μετρητά δηλαδή ο λογαριασμός «Ταμείο», το ξένο συνάλλαγμα, οι καταθέσεις όψεως στις τράπεζες, οι επιταγές ημέρας κ.α.

Τα στοιχεία του Παθητικού υποδιαιρούνται στις παρακάτω δύο κατηγορίες με κριτήριο τη «Ληκτότητα», δηλαδή τον χρόνο λήξης αυτών.

I. Μακροπρόθεσμο Παθητικό: Εδώ, υπάγονται οι υποχρεώσεις που αργούν να λήξουν, όπως είναι η οφειλή της επιχείρησης προς τον επιχειρηματία (δηλαδή η Καθαρή Περιουσία) καθώς και οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τρίτους που δεν καθίστανται ληξιπρόθεσμες μέχρι το τέλος της επόμενης οικονομικής χρήσης (τα μακροπρόθεσμα δάνεια, τα ομολογιακά δάνεια κ.α.).

II. Βραχυπρόθεσμο Παθητικό: Εδώ υπάγονται οι υποχρεώσεις της επιχείρησης προς τρίτους που καθίστανται ληξιπρόθεσμες μέχρι το τέλος της επόμενης οικονομικής χρήσης, όπως είναι π.χ. Γραμμάτια πληρωτέα, προμηθευτές, πιστωτές κ.α.

Παράδειγμα: Η περιουσιακή κατάσταση του εμπόρου Α. Πέτρου της 31/12/η αποτελείται από τα ακόλουθα στοιχεία:

1. Μετρητά στο Ταμείο 90.000 ευρώ.
2. Καταθέσεις όψεως στην Τράπεζα «Χ» 10.000 ευρώ.
3. Εμπορεύματα 50.000 ευρώ.
4. Πελάτες 50.000 ευρώ.
5. Προμηθευτές 50.000 ευρώ.
6. Γραμμάτια Πληρωτέα 30.000 ευρώ.
7. Κτίρια 100.000 ευρώ.
8. Μηχανήματα 50.000 ευρώ.

Ζητείται: Το Ενεργητικό και το Παθητικό της Επιχείρησης, με κατάλληλη διάκριση των στοιχείων.

Λύση

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Της επιχείρησης Α. Πέτρου στις 31/12 (1^η διαχειριστική χρήση)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

I. Πάγιο

α. Κτίρια ευρώ. 100.000
β. Μηχανήματα « 50.000

II. Κυκλοφορούν

α. Εμπορεύματα « 50.000
β. Πελάτες « 50.000

III. Διαθέσιμο

α. Καταθέσεις όψης « 10.000
β. Ταμείο « 90.000

I. Μακροπρόθεσμο

α. Καθαρή Περιουσία ευρώ. 270.000
(Κεφάλαιο)

II. Μεσοπρόθεσμο

α. Γραμμάτια Πληρωτέα « 30.000

III. Βραχυπρόθεσμο

α. Προμηθευτές « 40.000

β. Μετρητά στο Ταμείο « 10.000

Σύνολο Ενεργητικού	350.000	Σύνολο Παθητικού + Κ.Π.	350.000
=====		=====	

1.6. Η Διαχείριση και ο Διαχειριστής

Κάθε επιχείρηση χρησιμοποιεί όλα τα περιουσιακά στοιχεία κατά τρόπο κατάλληλο και ανάλογο. Κατά τη χρησιμοποίηση αυτών επέρχονται αλλαγές, τόσο στα στοιχεία του Ενεργητικού, όσο και στα στοιχεία του Παθητικού και κατά συνέπεια μετά από αυτές τις αλλαγές επέρχεται ένα οικονομικά αποτέλεσμα, δηλαδή κέρδος ή ζημία.

Τις αλλαγές αυτές τις αναθέτει σε ορισμένα πρόσωπα, τα οποία ονομάζονται Διαχειριστές. Αυτοί διενεργούν τις οικονομικές πράξεις της επιχείρησης και αυτοί λογοδοτούν στον επιχειρηματία (ή στο Διοικητικό Συμβούλιο) για τις πράξεις τους.

Είναι δυνατόν σε μία μικρή επιχείρηση να είναι διαχειριστής ο ίδιος ο επιχειρηματίας, αλλά τούτο δεν είναι απαραίτητο. Επίσης, στις μεσαίες και μεγάλες επιχειρήσεις ορίζονται διαχειριστές, επειδή οι πράξεις τους είναι πολλές και ενδεχομένως να μην είναι ο ίδιος ο επιχειρηματίας διαχειριστής, είτε επειδή δεν μπορεί, είτε επειδή δεν θέλει.

Η διαχειριστική περίοδος περιλαμβάνει – συνήθως – περίοδο 12 μηνών και τούτο το διάστημα είναι το χρονικό διάστημα κατά το οποίο «μετριέται» και προσδιορίζεται το οικονομικό αποτέλεσμα των προσπαθειών κάθε επιχείρησης.

Το έργο του διαχειριστή είναι βαρύ και υπεύθυνο και αυτό το κατορθώνει τελικά και με τη βοήθεια της λογιστικής.

1.6α. Το Κεφάλαιο κίνησης

Το κεφάλαιο κίνησης βρίσκεται (λογιστικά) όταν από τα κυκλοφοριακά και διαθέσιμα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, αφαιρεθούν οι βραχυχρόνιες υποχρεώσεις της. Το υπόλοιπο που προκύπτει υπέρ του Ενεργητικού ονομάζεται **Κεφάλαιο Κίνησης** της επιχείρησης (Κεφάλαιο Κίνησης = Κυκλοφορούν Ενεργητικό – Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις).

Αυτό πρέπει να το γνωρίζει κάθε στιγμή ο διαχειριστής προς αποφυγή δυσάρεστων εντυπώσεων ή ενεργειών, κατά της επιχείρησης από τους τρίτους που συναλλάσσεται (απώλεια εμπιστοσύνης προς την επιχείρηση, αδυναμία αγορών κ.α.).

Παράδειγμα: Να ευρεθεί το κεφάλαιο κίνησης του εμπόρου Α. Πέτρου, του προηγούμενου παραδείγματος.

Λύση

Απαιτήσεις		50.000
(Πλέον) Χρεόγραφα	Ευρώ	50.000
(Πλέον) Ρευστά Διαθέσιμα	Ευρώ	<u>100.000</u>
ΣΥΝΟΛΟ	Ευρώ	200.000
(Μείον) Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	Ευρώ	<u>(50.000)</u>
Κεφάλαιο Κίνησης	Ευρώ	150.000

1.7. Οι γνώσεις και ο ρόλος του Λογιστή σήμερα

Ορισμένες από τις γνώσεις τις οποίες, με τη μελέτη και την πείρα πρέπει να έχει αποκτήσει ο λογιστής είναι:

1. Να γνωρίζει τις διαδικασίες και την καταγραφή των συναλλαγών γρήγορα, αποτελεσματικά, ακριβώς και κατά τρόπο, ο οποίος περιορίζει στο ελάχιστο τη δυνατότητα απάτης ή κλοπής.
2. Να γνωρίζει την τεχνική για τη συνοπτική έκφραση, κατάταξη και παρουσίαση των πληροφοριών, ώστε να ικανοποιεί τις ανάγκες των χρησιμοποιούντων τις πληροφορίες αυτές.
3. Να γνωρίζει τις νομικές απαιτήσεις, οι οποίες διέπουν ή επηρεάζουν ορισμένα είδη συναλλαγών και οι οποίες είναι ιδιαίτερης σημασίας στις συναλλαγές που έχουν επίδραση επί της καθαρής περιουσίας της επιχείρησης.
4. Να γνωρίζει τους φορολογικούς νόμους και κανονισμούς . Παρ' όλο ότι οι φορολογικοί παράγοντες δεν πρέπει να διέπουν την οικονομική λογιστική, ο φορολογικός παράγοντας πράγματι διαδραματίζει ένα βασικό ρόλο στη λήψη πολλών αποφάσεων της επιχείρησης.
5. Να γνωρίζει, ή να μπορεί να βρει με προσφυγή στα λογιστικά κείμενα ή εγχειρίδια, γενικά παραδεγμένους τρόπους χειρισμού πολλών ειδικευμένων μορφών συναλλαγών. Βιβλία ολόκληρα π.χ. έχουν γραφεί για την κατάρτιση των ενοποιημένων ισολογισμών, για τις μεθόδους υπολογισμού των αποθεμάτων και ακόμη επί του ερωτήματος «τι είναι πώληση».

1.8. Η θέση και ο ρόλος της Λογιστικής

Κατά τη Λογιστική, κάθε επιχείρηση αποτελεί μια Λογιστική Μονάδα. Δηλαδή η Λογιστική εκλαμβάνει την επιχείρηση ως «αυτοβιώσιμη μονάδα» και ως «ανεξάρτητο και αυτοτελή οργανισμό», ο οποίος «γεννιέται, αναπτύσσεται και πεθαίνει» κατά πλάσμα του ανθρώπου. Συνεπώς, η επιχείρηση είναι «άσχετη» με τον ιδιοκτήτη της. Συνεπώς, ό,τι περιουσιακά στοιχεία εισφέρει ο ιδιοκτήτης κατά την ίδρυση αυτής ή τη λειτουργία της, η επιχείρηση λογιστικά τα εμφανίζει ως υποχρεώσεις της προς αυτόν, δεδομένου ότι τον θεωρεί «ξένο».

Αυτή την υποχρέωση της επιχείρησης προς τον ιδιοκτήτη της, την παρουσιάζει στην κατηγορία των υποχρεώσεών της, δηλαδή στο Παθητικό, με το όνομα «Καθαρή Περιουσία». Εννοείται ότι αυτό ισχύει και για ό,τι αποσύρει ο ιδιοκτήτης της από την επιχείρηση κατά τη λειτουργία της. Δηλαδή, με ό,τι αποσύρει για λογαριασμό του, μειώνει ισόποσα την Καθαρή Περιουσία της επιχείρησης.

Η επιχείρηση από την ίδρυσή της και όσο ζει, δρα, συναλλάσσεται, διοικείται, χρηματοδοτείται, αναλαμβάνει υποχρεώσεις και δημιουργεί δικαιώματα. Όλα αυτά αποτελούν τις συναλλακτικές πράξεις της επιχείρησης και ονομάζονται «οικονομικά γεγονότα» (πωλήσεις, αγορές, εισπράξεις, πληρωμές κ.ά.). Τα οικονομικά αυτά γεγονότα «κινούν» και μετασχηματίζουν διαρκώς την περιουσία της επιχείρησης.

Όλα τα οικονομικά γεγονότα της επιχείρησης έχει υποχρέωση να παρακολουθεί η Λογιστική. Άλλοτε στατικά με την Απογραφή και τον Ισολογισμό και άλλοτε δυναμικά με τους Λογαριασμούς.

1.9 Η Απογραφή και τα είδη της

Απογραφή είναι η λεπτομερειακή ταξινόμηση, καταμέτρηση, καταγραφή και αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, σε ορισμένη στιγμή και σε ορισμένο νόμισμα.

Από τον παραπάνω ορισμό προκύπτει ότι η Απογραφή περιλαμβάνει δύο στάδια εργασιών.

Το πρώτο στάδιο κατά το οποίο διενεργείται η ταξινόμηση, η καταμέτρηση και καταγραφή, κατά ποσότητα και κατά είδος και το δεύτερο στάδιο, όπου διενεργείται η αποτίμηση σε ορισμένο νόμισμα. Εδώ εννοείται ότι και τα δύο στάδια αναφέρονται στην ίδια στιγμή π.χ. Απογραφή της 31/12/99.

Η απογραφή καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο το οποίο είναι υποχρεωτικό από το νόμο και ονομάζεται Βιβλίο Απογραφών - Ισολογισμών.

Είδη απογραφής

α. Από άποψη χρόνου.

Από άποψη χρόνου έχουμε την Απογραφή Έναρξης ή αρχική Απογραφή. Αυτή είναι εκείνη, η οποία γίνεται όταν ιδρύεται η επιχείρηση και την Απογραφή Λήξης, η οποία γίνεται στο τέλος κάθε διαχειριστικής περιόδου

Εννοείται ότι στην πράξη γίνεται μια απογραφή. Αυτή είναι στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου και είναι απογραφή λήξης, για την περίοδο που έληξε και είναι επίσης απογραφή έναρξης για τη νέα περίοδο που αρχίζει. Τέλος, έχουμε και την Έκτακτη απογραφή. Αυτή είναι εκείνη η οποία γίνεται όταν λύεται η επιχείρηση.

β. Από άποψη έκτασης

Από άποψη έκτασης της απογραφής έχουμε: **Απογραφή γενική** και **Απογραφή μερική**. Γενική είναι όταν περιλαμβάνει **όλα** τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, ενώ μερική είναι όταν περιλαμβάνει **ένα** μέρος της περιουσίας της επιχείρησης π.χ. μόνο τα εμπορεύματα.

γ. Από άποψη τρόπου σύνταξης

Από άποψη τρόπου σύνταξης έχουμε την **εσωτερική** και αυτή είναι η απογραφή, η οποία προκύπτει από τα βιβλία της επιχείρησης και την **εξωτερική**, η οποία προκύπτει από τη φυσική ή πραγματική μέτρηση και ζύγιση των αγαθών της επιχείρησης.

Η εξωτερική απογραφή αφορά κύρια τα υλικά αγαθά της επιχείρησης (εμπορεύματα, μηχανήματα κ.α.), ενώ η εσωτερική αφορά τα άυλα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης όπως είναι οι χρεώσεις, τα δάνεια, οι προμηθευτές κ.λ.π.

Νομικές διατάξεις περί Απογραφής

α. Ο Εμπορικός νόμος, ο οποίος αφορά μόνο τους εμπόρους, στο άρθρο 9, ορίζει ότι πρέπει κάθε χρόνο, να διενεργούν απογραφή.

β. Ο νόμος 2190/1920 «Περί Ανωνύμων Εταιρειών» όπως κωδικοποιήθηκε μέχρι σήμερα υποχρεώνει τις Ανώνυμες εταιρείες να διενεργούν κάθε χρόνο απογραφή, όπως ορίζει ο νόμος.

γ. Το Π.Δ. 186/92 ΚΒΣ ορίζει ότι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα οποία ασκούν εμπόριο, βιομηχανία, κερδοσκοπικό ή βιοποριστικό ή ελεύθερο επάγγελμα μέσα στα όρια της Ελλάδος κατατάσσονται 3 κατηγορίες: Την πρώτη, την δεύτερη και την τρίτη.

Από τις παραπάνω 3 κατηγορίες επιτηδευματιών, υποχρέωση σύνταξης απογραφής κάθε χρόνο έχουν όσοι ανήκουν στην τρίτη κατηγορία. Επίσης στο ίδιο Π.Δ. αναφέρεται ο τρόπος που θα η αποτίμηση και άλλες λεπτομέρειες.

Βιβλίο Απογραφών - Ισολογισμών

Ο νόμος δεν καθορίζει τον τρόπο σύνταξης της Απογραφής, αλλά απαιτεί τη λεπτομερειακή ταξινόμηση και καταγραφή και αποτίμηση όλων των περιουσιακών στοιχείων.

Η Λογιστική δεοντολογία υποδεικνύει τον τρόπο της σύνταξης. Κατ' αυτή γράφονται πρώτα τα στοιχεία του Ενεργητικού κατά ορισμένη σειρά και τάξη (βλ. παρακάτω υπόδειγμα) και μετά τα στοιχεία του πραγματικού Παθητικού (υποχρεώσεις προς τρίτους) και στο τέλος τα στοιχεία της Καθαρής Περιουσίας (υποχρεώσεις προς τον ιδιοκτήτη).

Υπόδειγμα Απογραφής

Για τη καλύτερη κατανόηση του τρόπου σύνταξης της απογραφής, στο ειδικό «Βιβλίο Απογραφών - Ισολογισμών» ακολουθεί το παρακάτω παράδειγμα:

Παράδειγμα: Ενεργώντας γενική απογραφή στην επιχείρηση ΩΜΕΓΑ κατά την 31/12 διαπιστώσαμε ότι η επιχείρηση διαθέτει τα εξής περιουσιακά στοιχεία:

A. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

1. Μετρητά	ευ.	100.000
2. Καταθέσεις όψης στην Τράπεζα Χ	»	200.000
3. Εμπορεύματα		
α. Ευλεία Σουηδίας m ³ 80 προς 1.000 ευρώ. = &0.000		
β. Ευλεία Oregon Pin m ³ προς 500 ευρώ. = 50.000		
γ. Ευλεία Λευκή m ³ 60 προς 100 ευρώ. = 6.000		
	"	136.000

4. Πελάτες

α. Α. Λογοθέτης από πώληση ξυλείας 10.000 ευρώ.

β. Β. Λαγόπουλος από πώληση ξυλείας 20.000 ευρώ.

" 30.000

5.. Επιπλα και εξοπλισμός γραφείου

α. Γραφομηχανή ΑΟΙ-ΕΚ Νο 1, Δύο

» 30.000

β. Γραφεία κοινά, επτά προς 1.000

» 7.000

γ. Καθίσματα κοινά, δέκα προς 500 ευρώ.

" 5.000

6. Ακίνητο ισόγειο οδός Ρόμβης 26, Αθήνα

" 500.000

Σύνολο στοιχείων Ενεργητικού

ευ. 1.008.000

Β. ΠΑΘΗΤΙΚΟ

1. Προμηθευτές

α. Α. Αντωνίου 100.000 ευρώ.

β. Β. Βασιλείου 150.000 ευρώ.

ευ. 250.000

2. Γραμμάτια πληρωτέα

α. Συναλλαγματική Δ. Δανού λήξεως 31/3, 30.000 ευρώ.

β. Συναλλαγματική Ε. Ευαγγέλου λήξεως 30/4, 20.000

" 50.000

Σύνολο στοιχείων Παθητικού

ευ. 300.000

Ζητείται: Με βάση τα παραπάνω στοιχεία να συνταχθεί η απογραφή στο ειδικό «βιβλίο απογραφών - ισολογισμών».

ΑΠΟΓΡΑΦΗ ΤΗΣ 31/12

Α. ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

Ι. Πάγιο

1. Ακίνητο ισόγειο οδός Ρόμβης 26, Αθήνα

ευ. 500.000

2. Επιπλα και εξοπλισμός γραφείου

α. Γραφομηχανή ΑΟΙ-ΕΚ Νο 1, Δύο ευρώ. 30.000

β. Γραφεία κοινά επτά προς 1.000 ευρώ. 7.000

γ. Καθίσματα κοινά, δέκα προς 500 ευρώ. 5.000

	"	42.000
II. Κυκλοφορούν		
1. Εμπορεύματα		
α. Ευλεία Σουηδίας Ιη3 &0 προς 1.000 ευρώ. = &0.000		
β. Ευλεία Oregon m3 προς 500 ευρώ. = 50.000		
γ. Ευλεία Λευκή Ιη3 60 προς 100 ευρώ. = 6.000		
	"	136.000
2. Πελάτες		
α. Λογοθέτης, Λάρισα, από πώληση ξυλείας 10.000 ευρώ.		
β. Β. Λαγόπουλος, Αρτα, από πώληση ξυλείας 20.000 ευρώ.		
	"	30.000
III. Διαθέσιμο		
Καταθέσεις όψης στην Τράπεζα Χ	"	200.000
Ταμείο	ευ.	100.000
Σύνολο στοιχείων Ενεργητικού	ευ.	1.008.000

Β. ΠΑΘΗΤΙΚΟ

I. Μακροπρόθεσμο

1. Γραμμάτια πληρωτέα	ευ.	50.000
α. Συναλλαγματική Δ. Δανού λήξεως 31/3	ευρώ.	30.000
β. Συναλλαγματική Ε. Ευαγγέλου λήξεως 30/4	ευρώ.	30.000

II. Μεσοπρόθεσμο

1. Προμηθευτές	ευ.	250.000
α. Αντωνίου 100.000 ευρώ.		
β. Β. Βασιλείου 150.000 ευρώ.		

Γ. ΚΑΘΑΡΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

1. Κεφάλαιο	ευ.	708.000
-------------	-----	---------

Σύνολο Παθητικού και Καθαρής Περιουσίας	ευ.	1.008.000
---	-----	-----------

Βεβαιώνεται η ακρίβεια των παραπάνω
Αθήνα. 31/12/199X

Ο Επιχειρηματίας
Γ. Σορότος

Ο Λογιστής
Χ. Χρήστου

Μορφές της περιουσίας

Με την απογραφή, όπως είδαμε προσδιορίζεται η περιουσιακή κατάσταση κάθε επιχείρησης, Αυτή η περιουσιακή κατάσταση η οποία προσδιορίζεται με την απογραφή είναι δυνατό να έχει μια από τις εξής πέντε μορφές:

1. Το Ενεργητικό να είναι μεγαλύτερο του Παθητικού. Τότε η καθαρή περιουσία είναι όση είναι η διαφορά αυτών.
2. Το Ενεργητικό να είναι όσο είναι και το Παθητικό. Τότε δεν υπάρχει Καθαρή περιουσία.
3. Το Ενεργητικό να είναι μικρότερο του Παθητικού. Τότε δεν υπάρχει Καθαρή περιουσία και υπάρχει έλλειμμα όση είναι η διαφορά αυτών (το οποίο πρέπει να εισφέρει ο ιδιοκτήτης).
4. Να υπάρχει μόνο Παθητικό και καθόλου Ενεργητικό. Τότε δεν υπάρχει Καθαρή περιουσία και το έλλειμμα είναι όση είναι η διαφορά μεταξύ Παθητικού και Ενεργητικού.
5. Να υπάρχει μόνο Ενεργητικό και καθόλου Παθητικό. Τότε η Καθαρή περιουσία είναι όσο είναι το Ενεργητικό.

Υπενθύμιση

Η καθαρή περιουσία ισούται πάντοτε με τη διαφορά που προκύπτει μεταξύ Ενεργητικού και Παθητικού ($E-P=ΚΠ$).

1.10. Ο Ισολογισμός

Ισολογισμός είναι πίνακας ορισμένης στιγμής και ορισμένου νομίσματος, χωρισμένος σε δυο μέρη. Το αριστερό που ονομάζεται Ενεργητικό και στο οποίο γράφονται περιληπτικά, κατά είδος και αξία τα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, τα οποία έχει ή δικαιούται. Και το δεξιό που ονομάζεται Παθητικό και στο οποίο γράφονται εκείνα τα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία οφείλει η επιχείρηση.

Η οικονομολογική άποψη περί του Ισολογισμού είναι ότι: Είναι πίνακας χωρισμένος στα δυο μέρη, το αριστερό και το δεξιό. Το αριστερό ονομάζεται Ενεργητικό - και περιλαμβάνει τα υπάρχοντα περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης σε μια δεδομένη στιγμή, τα οποία είναι τα μέσα με τα οποία δρα η επιχείρηση και το δεξιό το οποίο ονομάζεται Παθητικό και περιλαμβάνει τις πηγές προέλευσης των περιουσιακών στοιχείων αυτής.

Η Νομική άποψη περί του Ισολογισμού είναι ότι: Είναι πίνακας χωρισμένος στα δυο μέρη, το αριστερό και το δεξιό. Το αριστερό ονομάζεται Ενεργητικό και περιλαμβάνει τις απαιτήσεις και τα δικαιώματα της επιχείρησης και το δεξιό, το οποίο ονομάζεται Παθητικό και περιλαμβάνει τις υποχρεώσεις της επιχείρησης (προς τρίτους και προς τον ιδιοκτήτη της).

Κατά μια άλλη άποψη: Ισολογισμός είναι η περίληψη της απογραφής, ή κατά μια άλλη ακόμη άποψη ο ισολογισμός είναι «μια φωτογραφία της περιουσιακής κατάστασης» δηλαδή είναι μια «Στατική» εικόνα της περιουσίας.

Η Τοποθέτηση του Ενεργητικού στο αριστερό μέρος του Ισολογισμού και η τοποθέτηση του Παθητικού στο δεξιό μέρος αυτού είναι ο κανόνας. Υπάρχουν και οι εξής εξαιρέσεις:

α. Η Τοποθέτηση του Ενεργητικού στα δεξιά του Ισολογισμού και η τοποθέτηση του Παθητικού στα αριστερά αυτού (Αγγλία) και

β. Η Τοποθέτηση του Παθητικού κάτω από το Ενεργητικό. Αυτό γίνεται συχνά σήμερα και στη χώρα μας.

Όπως αντιλαμβάνεσθε και οι δυο εξαιρέσεις δεν έχουν καμιά απολύτως ουσιαστική διαφορά με τον κανόνα.

Παράδειγμα Ισολογισμού

Ο παρακάτω Ισολογισμός έγινε με τα δεδομένα του παραδείγματος της απογραφής και διευκρινίζεται ότι και στον Ισολογισμό υπάρχει η διάκριση του Ενεργητικού σε πάγιο, κυκλοφορούν και διαθέσιμο, όπως επίσης και στο Παθητικό υπάρχει η διάκριση σε μακροπρόθεσμο, μεσοπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο.

Το άθροισμα του Ενεργητικού γράφεται στη νοητή ευθεία του αθροίσματος του Παθητικού εάν δε στη μια πλευρά του Ισολογισμού υπάρχει κενός χώρος, αυτός ακυρώνεται με μια τεθλασμένη γραμμή.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ		ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
I. ΠΑΓΙΟ		I. ΙΔΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	
1. Ακίνητα	ευρώ. 500.000	α. Κεφάλαιο	70&.000
2.. Επιπλα και .εξοπλ.	" 42.000	II. ΞΕΝΟΚΕΦΑΛΑΙΟ	
II. ΞΕΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ		1. Μακροπρόθεσμο	
1. Εμπορεύματα	ευρώ. 136.000	α. Δάνειο ΕΤΒΑ	30.000
2. Πελάτες	" 30.000	2. Μεσοπρόθεσμο	
III. ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ		α. Γρ. Πληρωτέα	
1. Τραπ. Καταθ. οψ.	" 200.000	200.000	
2. Ταμείο	" 100.000	3. Βραχυπρόθεσμες	
		προμήθειες	50.000
	ευρώ. 1.008.000		Ευρώ.1.008.000

Ο Επιχειρηματίας
Γ. Σοράτος

Αθήνα 31/12/200X
Ο Λογιστής
Χ. Χρήστου

Ερμηνεία και μορφές Ισολογισμού

α. Ερμηνεία

Τα δυο μέρη του Ισολογισμού, δηλαδή το Ενεργητικό και το Παθητικό είναι πάντοτε ίσα και εξισωμένα. Αυτό έχει την εξής λογική ερμηνεία. Η επιχείρηση ό,τι έχει το χρωστά, είτε στον ιδιοκτήτη (που ονομάζεται «Καθαρή Περιουσία» ή ίδιο κεφάλαιο), είτε σε τρίτους (που ονομάζεται κυρίως ή πραγματικό Παθητικό). Πιο συγκεκριμένα στο Παθητικό του Ισολογισμού καταχωρούνται τα κεφάλαια που πήρε η επιχείρηση από τον ιδιοκτήτη ή από τους τρίτους, τα οποία μετέτρεψε σε «μέσα», με τα οποία θα δράσει. Τα «μέσα» αυτά καταχωρούνται, όπως είπαμε, στο Ενεργητικό του Ισολογισμού.

Άρα η σχέση που υπάρχει μεταξύ Ενεργητικού και Παθητικού πρέπει απαραίτητα, να είναι σχέση ισότητας.

Συνεπώς αν συμβολίσουμε με Ε. το Ενεργητικό, με Π. το Παθητικό (ξένο κεφάλαιο ή υποχρεώσεις προς τρίτους), και με Κ.Π. την Καθαρή Περιουσία, θα έχουμε της εξής εξίσωση: **E=Π+ΚΠ.**

β. Μορφές Ισολογισμού

Με βάση την περιουσιακή κατάσταση κάθε επιχείρησης ο Ισολογισμός χαρακτηρίζεται θετικός ή Ουδέτερος ή Αρνητικός, δηλαδή οι μορφές του Ισολογισμού είναι τρεις:

- I. Θετικός Ισολογισμός. . Όταν δεν υπάρχει Παθητικό ή αυτό είναι μικρότερο του Ενεργητικού ($E > Π$).
- II. Ουδέτερος Ισολογισμός. . Όταν το Ενεργητικό είναι ίσο με το Παθητικό ($E = Π$).
- III. Αρνητικός Ισολογισμός. . Όταν το Ενεργητικό είναι μικρότερο του Παθητικού ή δεν υπάρχει Ενεργητικό καθόλου, αλλά υπάρχει Παθητικό ($E < Π$).

Ανακεφαλαιώνοντας τα παραπάνω έχουμε:

$E > Π$ τότε $E = Π + ΚΠ$	Θετικός Ισολογισμός
$E = Π$ τότε $ΚΠ = 0$ (μηδέν)	Ουδέτερος Ισολογισμός
$E < Π$ τότε $E + \text{έλλειμμα} = Π$	Αρνητικός Ισολογισμός
$Π = 0$ τότε $E = ΚΠ$	Θετικός Ισολογισμός
$E = 0$ τότε $\text{Έλλειμμα} = Π$	Αρνητικός Ισολογισμός .

Ο Ισολογισμός καταχωρείται σε ειδικό υποχρεωτικό από το νόμο βιβλίο μετά την απογραφή. Το βιβλίο ονομάζεται «Βιβλίο Απογραφών και Ισολογισμών».

Παραδείγματα:

A. Θετικού Ισολογισμού

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Ταμείο	ευρώ. 500.000	Προμηθευτές	ευρώ. 600.000
Εμπορεύματα	» 500.000	Κ. Περιουσία	» 400.000
	<hr/>		<hr/>
	ευρώ. 1.000.000		ευρώ. 1.000.000

εδώ το $E > Π = \text{Θετικός}$

B. Ουδέτερου Ισολογισμού

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Ταμείο	ευρώ. 500.000	Προμηθευτές	ευρώ. 1.000.000
Εμπορεύματα	» 500.000		
	<hr/>		<hr/>
	ευρώ. 1.000.000		ευρώ. 1.000.000

εδώ το $E = Π = \text{Ουδέτερος}$

Γ. Αρνητικού Ισολογισμού

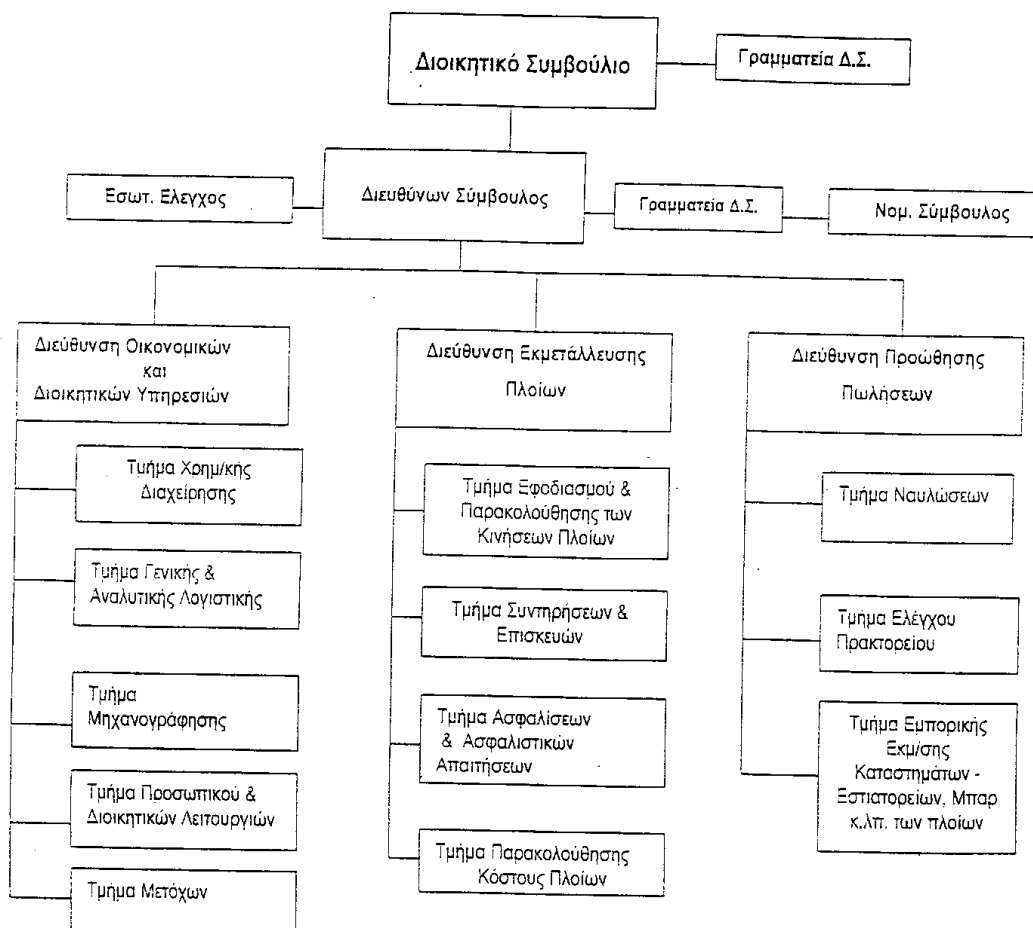
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ	ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	ΠΑΘΗΤΙΚΟ	
Ταμείο	ευρώ. 500.000	Προμηθευτές	ευρώ. 1.200.000
Εμπορεύματα	» 500.000		
	<hr/>		<hr/>
	ευρώ. 1.000.000		
Κ.Π. (έλ.) ή Ζημία	ευρώ. 200.000		
	<hr/>		<hr/>
	ευρώ. 1.200.000		ευρώ. 1.200.000

εδώ το $E < Π = \text{Αρνητικός}$

Νομικές Διατάξεις για την Απογραφή και τον Ισολογισμό

Το βιβλίο «Απογραφών και Ισολογισμών» είναι υποχρεωτικό από το Νόμο (Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων, Π.Δ. 186/ 1992 περί Απογραφής και περί Ισολογισμού της επιχειρήσεως) και πρέπει προ της χρησιμοποίησής του να θεωρηθεί και χαρτοσημανθεί από την εφορία της περιοχής που εδρεύει η επιχείρηση. Το βιβλίο αυτό δύναται να περιλαμβάνει, περισσότερες της μιας διαχειριστικές χρήσεις, οι οποίες είναι κατ' αρχή 12 μήνες, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις δύναται να είναι μικρότερες (π.χ. όταν λύεται η επιχείρηση μεταξύ δυο χρήσεων) ή μεγαλύτερες (π.χ. όταν είναι νεοσύστατη η επιχείρηση δύναται να είναι η πρώτη χρήση μέχρι 24 μήνες).

1.12. ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Το παρόν οργανόγραμμα απεικονίζει τη μορφή οργάνωσης μιας σύγχρονης μεσαίου μεγέθους Ναυτιλιακής Επιχείρησης στον Πειραιά η οποία είναι δομημένη σύμφωνα με τα "Διεθνή πρότυπα". Στο παραπάνω Οργανόγραμμα φαίνεται η θέση του Λογιστηρίου.